

Yhteistoiminta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden ostot Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymältä (Kymsote) sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Lisäksi tähän sisältyy muista sosiaali- ja pelastustoimen sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksia.

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Yhteistoimintaan kirjautuu pelastuslaitoksen ja Kymsoten palvelusopimuksen mukainen toteuma. Pelastuslaitoksen toiminta ja talous toteutuu pääosin suunniteluun mukaisena. Henkilöstömenot sekä palveluiden ostot olivat huhtikuun lopussa hieman yli talousarvion.

Kouvolan kaupungin ja Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymän (Kymsote) välinen palvelusopimus vuodelle 2022 on hyväksytty kaupunginhallituksen kokouksessa 20.12.2021. Palvelusopimukseen kirjataan maakunnalliset kärkihankkeet ja yhteiset kehittämiskohteet 2022 sekä raportoinnin ja talouden seurannan toteuttaminen vuoden 2022 aikana. Kuntalaskutus toteutuu tuotehinnoittain erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelut/ koti-, asumis- ja hoivapalvelut osalta. Aikuisten ja lasten sosiaalipalveluiden laskutus perustuu kiinteään rahoitukseen. Kuntakohtainen jäsenmaksu ensihoidon ja erityisvelvoitteiden osalta on euroa/asukas. Työmarkkinatuen kuntaosuuden laskutus sekä kuntayhtymän ulkopuolelta hankittujen hoiva- ja hoitopalveluiden laskutus toteutuu läpilaskutuksena. Palvelusopimuksen liitteenä on talouden ja toiminnan seurannan raportoinnin toteuttaminen kuntakohtaisesti palveluketjuittain ja palveluittain yhteisesti sovittujen indikaattorien pohjalta.

Talousarvioon sisältyy vuoden 2022 Kymsoten palvelusopimuksen osalta on 2,6 % korotus vuoden 2021 palvelusopimuksen ennusteeseen ajankohdalta 6/2021. Tämä tarkoittaa 8,6 milj. euron korotusta 2021 palvelusopimuksen ennusteeseen ja 13,1 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon nähden.

Kymsote oli alun perin suunnitellut vuodelle 2023 huomattavan suuria euromääräisiä harmonisointeja, jotka on nyt päätetty toteuttaa vuonna 2022. Kymsoten hallituksessa 17.3.2022 § 76 päätettiin, että palkkaharmonisaatio toteutetaan vuoden 2022 aikana. Hallituksen kokouksessa 7.4.2022 päätettiin toteutuksen mallista ja esitettiin valtuustolle lisätalousarviota sen toteuttamiseksi. Kouvola ja myös muut Kymenlaakson kunnat ovat ottaneet hyvin selkeästi kantaa palkkaharmonisaation toteuttamiseen ja maksatuksen vaihtoehtoihin useamman kerran jo aiemmin. Jäsenkuntien edustajat esittivät neuvotteluissa, että palkkaharmonisaatio toteutettaisiin vuodelle 2023 alun perin suunnitellun harmonisoinnin osalta vasta joulukuussa 2022, jolloin kustannusvaikutus vuodelle 2022 jäisi mahdollisimman pieneksi.

Kouvolan kaupunki on edellyttänyt Kymsoten vuoden 2022 palvelusopimuksessa talouden tasapainottamistoimenpiteiden raportointia. Kymsoten ilmoituksen mukaan talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan toimenpidekohtaisesti ja euromääräisesti tilanteesta 1-3/2022. Tiedot on luvattu toimittaa jäsenkunnille huhtikuun viimeisellä viikolla. Kymsote tulee raportoidaan tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisesta neljännesvuosittain muun talousraportoinnin yhteydessä. Kouvolan kaupunki on edellyttänyt Kymsotelta reagointia niiden toimenpiteiden osalta, joista ei arvioida saavutettavan asettuja säästötavoitteita. Myös muihin mahdollisiin kustannuksiin negatiivisesti vaikuttaviin poikkeamiin tulee reagoida viipymättä.

Terveiden ja sairaanhoidon palveluissa vuodelle 2022 talousarvioon sisällytetyt taloutta tasapainottavat toimenpiteet ovat toteutuneet siltä osin kuin niitä on voitu toimeenpanna. Osasto 6A:n sulkeutumisen osalta säästölaskelma edellyttää muutaman kuukauden toteuman seurannan säästöjen todentamiseksi.

Psykososiaalisten ja kehityksellisten palvelujen Vuodelle 2022 talousarvioon sisällytetyt taloutta tasapainottavat toimenpiteet ovat joko toteutuneet (esim. uusien vakanssien leikkaukset) tai toiminnallisten muutosten osalta toteutuksessa. Seuranta tehdään toimenpiteittäin ja suhteessa talouden toteumaan. Tammi-maaliskuun osalta toteuma arvioidaan ja ennuste esitetään Q1 neljännesvuositarkastuksen yhteydessä.

Kotihoidossa ja asumispalveluiden talouden toteutumisen osalta merkittävä riski on, ettei palvelutuotannon osalta ei päästä etenemään palveluiden rakenteen monipuolistamisessa ja siihen liittyen on vaarana kalliiden ostopalvelujen lisääntyminen nykyisestä erityisesti asumispalvelujen osalta.

Kouvolan kaupungin palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden toteutumaa seurataan kuukausittain.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsyajat ovat edelleen pitkittyneet vuonna 2021. Ensihoidon ja päivystyksen tehtävä ja käyntimäärät olivat korkeat. Operatiivisten osastojen kuormitus oli päivystyspotilaiden suuren määrän takia korkea. Rokotustoiminta oli vilkasta vuonna 2021. Perusterveydenhuollon vuodeosasto ja erityispalveluissa osastojen kuormitusaste oli korkea. Suun terveydenhuollossa hoitotakuun suhteen määräaika hoitoarvioon pääsyssä toteutui, mutta jonotusaika kiireettömään jatkohoitoon oli edelleen pitkä. Suuri covid tapausten määrä aiheutti runsaasti henkilöstön poissaoloja. Covid potilaiden hoito ja henkilöstön poissaolot lisäsivät ylitöiden tarvetta. Perusterveydenhuollon henkilöstöä jouduttiin edelleen jonkin verran siirtämään päivystyksen ja perusterveydenhuollon osastohoidon palveluihin potilaiden hoidon varmistamiseksi. Maaliskuun lopulla aloitettiin yli 80-vuotiaiden ja ikääntyneiden asumispalvelujen ja kotihoidon toisten tehosterokotusten eli neljänsien covid rokoteannosten jakelu. Erikoissairaanhoidon hoitotakuutilanteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia. Hoitoa odottavien kokonaismäärä ja hoitoon pääsyn mediaaniaika pysyivät jokseenkin helmikuun tasolla, mutta pitkään (yli 180 vrk) hoitoa odottaneita oli 27 enemmän kuin tammikuun lopussa. Eniten pitkään hoitoa odottaneita oli edelleen sisätautien, kirurgian ja keuhkosairauksien erikoisaloilla. Kaiku24 palvelun toiminta jatkui sujuvana.

Kouvolassa sijaitsevan terveydenhuollon päivystyksen määräaikainen sopimus on päättymässä 31.12.2024. Kouvola on saanut poikkeusluvan 6.3.2017 ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen päivystyksen järjestämiselle. Tilanne on tärkeä edunvalvonnallinen kohde tänä keväänä, koska kesäkuussa terveydenhuoltolain ja muiden hyvinvointialueeseen liittyvien lakien muutokset ovat menossa eduskuntaan. Savonlinnan ja Kemin osalta kahden päivystyksen malli on lakivalmistelussa mukana. Yhteinen tahtotila on siihen, että Kouvolassa tulee säilymään ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja akuuttilääketieteen päivystys.

Psykososiaalisten ja kehityksellisten palvelujen palveluketjun palvelutoiminnan määrä on alkuvuodesta pysynyt lähes viime vuoden vastaavan ajankohdan tasolla. Pieniä vaihteluja on ollut liittyen viime vuoden aikana toteutettuihin toiminnallisiin muutoksiin, jotka eivät vielä näy alkuvuoden 2021 vertailuluvuissa. Asiakastarpeet ovat edelleen korkeat ja tämä näkyy sekä palvelutakuun toteumassa sekä osassa palveluita pitkittyneinä odotusaikoina. Helmikuussa alkanut toimintaa haitanneet henkilöstön sairastumiset Koronaan sekä sijaisten saamisen vaikeus vaikutti toimintaan myös maaliskuussa. Tästä huolimatta on palvelutoiminta säilynyt palvelusopimuksissamääriteltujen suoritamäärien vuositavoitteiden mukaisina.

Kotihoidossa ja asumispalveluissa koronapandemia on näkynyt henkilöstön suurina sairauspoissaoloina ja asumispalveluissa myös asukkaiden sairastumisena ja palveluiden järjestelyissä. Ylityö ja vuoronvaihtokielto on lisännyt esimiestason ylitöitä ja varallaoloa, joka on

kuormittanut monella tapaa päivittäistyötä. Olennaiset muutokset palvelutuotannossa: Yli 80-vuotiaiden neljännet koronarokotukset on aloitettu asumispalveluissa ja kotihoidossa. Kotihoidossa on käynnistetty uusi toimintamalli tehostetusta kotiutuksesta, jonka avulla varmistetaan asiakkaan turvallinen kotiutuminen. Kuntouttava päivätoiminta (oma ja osto) käynnistyi maaliskuun aikana ja kylppärypalvelun palvelukuvaus hyväksyttiin hallituksessa. Mäkilän palvelukeskuksen lyhytaikaisosaston toiminta on päättynyt. Asukkaat ovat siirtyneet muihin Kouvolaan alueen tehostetun palveluasumisen yksiköihin, ja henkilökunta on siirtynyt avoimiin toimiin muille Mäkilän osastoille ja toisiin asumispalveluyksiköihin.

Riskianalyysi

Kotihoidossa ja asumispalveluiden merkittävimmät riskit liittyvät edelleen henkilöstön saatavuuteen ja työssä pitoon sekä rahoituksen riittävyyteen. Vuokratyövoiman käyttö on laskenut edellisestä vuodesta, mutta vuokratyövoimaa on kuitenkin jouduttu käyttämään suunniteltua enemmän eikä niiltä osin tasapainottamistoimenpiteet toteudu. Asumispalveluiden osalta on jouduttu edelleen lisäämään ikääntyneiden asumispalvelun ostopaikkoja sairaaloiden ruuhkautuneiden tilanteiden ja osastosulun takia. Omaishoidontuen palveluissa olevien palvelumuutoksiin liittyy siirtymäaika, jonka vuoksi säästötavoitteet näkyvät viiveellä.

Kaikkien palvelujen osalta riskit riittävän koronan aiheuttamiin työssä poissaoloihin ja ylipäättään työntekijöiden saatavuuteen. Tämä puolestaan vaikuttaa työhyvinvointiin ja osaltaan lakisääteisten palvelujen toteutumiseen.

Talous

Kaupunginvaltuusto 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-4/2022	Poik- keama	Tot-%	Ennuste tp 2022
Toimintatulot	1 000	0	1 000	269	-731	26,9	1 000
Tuet ja avustukset	1 000	0	1 000	269	-731	26,9	1 000
Toimintamenot	-357 050	0	-357 050	-116 616	240 434	32,7	-363 750
Henkilöstömenot	-4 121	0	-4 121	-1 612	2 509	39,1	-4 121
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-13	-13		0
Henkilösivumenot	-4 121	0	-4 121	-1 599	2 522	38,8	-4 121
Eläkemenot	-4 121	0	-4 121	-1 599	2 522	38,8	-4 121
Muut henkilösivumenot	0	0	0	0	0		0
Palveluiden ostot	-352 903	0	-352 903	-115 010	237 893	32,6	-359 603
Avustukset	-26	0	-26	0	26	0,0	-26
Muut toimintamenot	0	0	0	6	6		0
Toimintakate	-356 050	0	-356 050	-116 347	239 703	32,7	-362 750
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0			0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			0
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	0			0
Kokonaiskustannukset	-356 050	0	-356 050	-116 347			-362 750

Kymsote, palvelusopimuksen toteuma

Kymsote, milj. euroa	TA 2022	TOT	TOT %	TOT	Ennuste
		1-4 2022		1-4 2021	
Erikoissairaanhoito		-39,6		-40,7	
Ensihoito ja erityisvelvoitteet		-1,4		-1,4	
Perusterveydenhuolto (sis. Hoiku, POKS)		-17,9		-17,0	
Sosiaalipalvelut, työmarkkinatuen kuntaosuus		-2,5		-2,7	
Sosiaalipalvelut yht.		-50,9		-46,1	
Yhteensä	-344,7	-112,3	32,6	-107,9	-344,7

Kaupungin kirjanpidon mukainen summa, huomioiden jaksotukset, on 112,3 milj. euroa. Kymsoten vuotta 2022 koskeva palvelusopimuslaskutus 106,2 milj. euroa. Kymsoten ilmoittaman ennuste vuodelle 2022 yhteensä 344,7 milj. euroa. Kymsoten ennustaman alijäämän kattaminen 18,3 milj. euroa (-11,6 milj. euron varauksen purku).